

Alvdal kommune

Plan for idrett og fysisk aktivitet

2023 – 2027

(Oppdatert etter rullering av handlingsprogram i kommunestyret 21.12.2023. Sak 104/23)

Innhold

Forord – om arbeidsprosessen	2
Innhold i planen:	3
1. Innledning	3
1.1 Bakgrunn og sammenhengen med andre planer	4
Statlige føringer:.....	4
Regionale føringer:.....	4
Kommunale føringer:	4
1.2 Revisjon	5
2. Resultatvurdering av forrige plan, med statusoversikt.	5
3. Målsetting for kommunens satsing på idrett og fysisk aktivitet, herunder friluftsliv	6
Hovedmål	6
Delmål 1.....	6
Tiltak som stimulerer til hverdagsaktivitet.....	6
4. Målsetting for anleggsutbygging og sikring av arealer for idrett og friluftslivliv.....	7
Hovedmål:	7
5. Vurdering av langsiktige og kortsiktige behov for både anlegg og aktivitet.	7
5.1 Prioritert handlingsprogram for utbygging av idretts- og friluftsanlegg med forventede kostnader til investering og drift	8
5.2 Prioritert handlingsprogram for økt aktivitet	8
5.3 Uprioritert liste over langsiktige behov for anlegg	9

Forord – om arbeidsprosessen

Kommunedelplanen for idrett og fysisk aktivitet er en plan for kommunens virksomhet innenfor feltet. Ikke bare formalkravet til kultur- og likestillingsdepartementet har betydning for et slikt arbeid, også folkehelseperspektivet i sin fulle bredde er tjent med et godt og gjennomarbeidet dokument. Planen er førende for den årlige revideringen av handlingsprogrammet for prioritering av spillemidler.

Det legges i planen også vekt på tiltak som stimulerer til hverdagsaktivitet f.eks, gangstier/sykelstier/snarveier for barn og unge mellom hjem-skole og hjem-fritidsaktiviteter.

Det har vært en arbeidsgruppe bestående av enhetsleder kultur (leder), kommunalsjef helse og velferd, kommunalsjef oppvekst, enhetsleder ungdomsskole og leder for stab som har drevet planprosessen med revidering.

Selve planarbeidet har vært lagt opp med involvering fra kommunens innbyggere. Før sommeren ble det sendt ut informasjon om at prosessen med revidering av planen skulle starte. Dette ble fulgt opp med invitasjon til et åpent møte for å få innspill fra innbyggere, lag og foreninger, der selve møtet ble holdt 31.08.22.

I innspills perioden før første behandling i kommunestyret har det kommet to innspill fra lag og foreninger/råd. Dette var fra Alvdal idrettslag og ungdomsrådet. Det har også kommet et innspill fra en privat person. Fra enhetene i kommunen har det kun kommet fra enheter representert i komiteen.

Innhold i planen:

I veileder fra regjeringa er følgende angitt som «minimumskrav» på hva planen skal inneholde:

- Målsetting for kommunens satsing på idrett og fysisk aktivitet, herunder friluftsliv
- Målsetting for anleggsutbygging og sikring av arealer for idrett og friluftsliv
- Resultatvurdering av forrige plan, med statusoversikt
- Vurdering av langsiktige og kortsiktige behov for både anlegg og aktivitet
- Det skal gjøres rede for sammenhengen med andre planer i kommunen
- Prioritert handlingsprogram for utbygging av idretts- og friluftsanlegg.
- Oversikt over forventede kostnader knyttet til drift og vedlikehold av planlagte anlegg.
- Uprioritert liste over langsiktige behov for anlegg.
- Lokaliseringen av eksisterende og planlagte anlegg, områder for friluftsliv og arealbehov for planlagte anlegg og friluftslivsområder bør framgå av relevante kart.

1. Innledning

1.1 Bakgrunn og sammenhengen med andre planer

Statens overordnede mål kan sammenfattes i visjonen idrett og fysisk aktivitet for alle

Alle kommuner er av kulturdepartementet pålagt å lage en kommunal delplan for idrett og fysisk aktivitet. Planen danner grunnlaget for tildeling av spillemidler til idretts-, nærmiljø- og friluftsanlegg. Planen er et politisk dokument og skal være et styringsredskap for å nå de mål som er satt for dette området i kommunen. Planens hovedmål er at alle innbyggere skal kunne delta i idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv gjennom gode og framtidsrettede anlegg i hele kommunen.

Statlige føringer:

Den statlige politikken for idrett og friluftsliv er i hovedsak fordelt på tre departement; Kulturdepartementet, helse- og omsorgsdepartementet og Miljøverndepartementet. Mål og rammer framkommer gjennom bl.a. meldinger, retningslinjer og bestemmelser. Det er også et lovgrunnlag innen folkehelse, idrett og friluftsliv. Viktige dokumenter er:

- St.melding 26 (2011-2012) Den norske idrettsmodellen
- St.melding nr 18 (2015-2016) Friluftsliv
- St..melding nr 19 (2018-2019) Gode liv i et trygt samfunn, Folkehelsemeldinga
- Føkehelseloven
- Friluftsløven
- I tillegg kommer Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv – satsing på friluftsliv i hverdagen 2014 – 2020

Regionale føringer:

Kulturstrategi for Innlandet – idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Hovedstrategier:

- Vokte allemannsretten og bidra til gode muligheter for fysisk aktivitet.
- Utvikle skolen som arena for å skape mestring og livslang bevegelsesglede for alle.
- Utvikle ungt lederskap og invitere ungdom til å ta ansvar for eget idretts- og aktivitetstiljø.
- Videreutvikle samarbeidet med idretten, prioritere breddeidretten og stimulere til gjennomføring av mesterskap og store arrangement.
- Videreutvikle samarbeid med frivillige organisasjoner, og satse på friluftsliv i nærmiljøet i det daglige.
- Fortsette satsing på nærmiljø- og skoleanlegg. Initiere satsing på anlegg for friluftsliv.
- Oppfordre til kommunalt samarbeid om anlegg, og sørge for at store anlegg er nøye behovsvurdert.

Kommunale føringer:

Kommuneplanens samfunnsdel har to hovedmål:

1. Det gode liv

Et robust og skapende miljø basert på varierende næringsliv, kunnskap, kultur og idrett. Samt et tjenestetilbud som innbyggerne er fornøyd med.

2. Bærekraft

Livskvalitet og livsgrunnlag skal deles mellom nålevende og framtidige generasjoner. En bærekraftig utvikling skal tilfredsstille dagens behov uten å ødelegge framtidige generasjoners mulighet til å tilfredsstille sine behov.

Alvdal skal ha et rikt og allsidig organisasjonsliv der det legges vekt på at alle kan delta. Rapporter år etter år viser at Nord-Østerdalskommunene og Alvdal scorer høyest på trivsel og levekår i Innlandet bør vektlegges for å gjøre Alvdal attraktivt. Det må legges vekt på at friluftsliv, idrett, musikk og øvrig kulturliv har gode anlegg og gode arbeidsforhold med basis i frivillig innsats, at det stimuleres til massedeltakelse, og at dette virker forebyggende på både fysisk og psykisk helse.

Oppvekstplanen:

Hovedmål:

- 1. Barn og unge skal få en oppvekst som gir god psykisk og fysisk helse.*
- 2. Barn og unge skal vokse opp i et inkluderende samfunn*

Helse- og velferdsplanen:

Hovedmål:

- 1. Aldersvennlig samfunn for alle*
- 2. Aktivitet og fellesskap.*
- 3. Mat og måltider*

Kommunens plan for folkehelse:

Fysisk miljø – avgjørende faktorer for befolkningens helse. Det er i hverdagen helse skapes, og det er det fysiske miljøet som legger rammene for vårt hverdagsliv. Lokalisering av bolig, skole, arbeidsplasser, forretninger, rekreasjonsområder og liknende arenaer er av avgjørende betydning for et aktivt hverdagsliv. Det er også viktig at de ulike arenaene er tilgjengelige uavhengig av bil, noe som gjør dem mer brukervennlig også for barn, eldre og flyktninger i tidlig integreringsfase. Korte avstander gjør det enklere å velge aktiv transport som å gå og sykle.

Følgende forhold er særlig viktige:

- Nærhet til hverdagsfunksjoner
- Mulighet til å gå, sykle eller benytte kollektivtransport
- Fysisk utforming av omgivelsene, herunder universell utforming
- Skade- og ulykkesforebyggende arbeid

1.2 Revisjon

Planen for idrett og fysisk aktivitet skal revideres hvert fjerde år. Handlingsprogram for anlegg og aktivitet rulleres hvert år.

2. Resultatvurdering av forrige plan, med statusoversikt.

Ansvarlig	Anlegg	Statusoversikt
Alvdal kommune	Flerbrukshall	Gjennomført
Alvdal kommune	Nærmiljøanlegg, Sjulhusjordet	Gjennomført
Alvdal IL	Nytt kunstgressdekke på eksisterende hovedbane på Steimoegga	Gjennomført
Alvdal IL	Rulleskianlegg med ny standplass Steimoegga Idrettspark	Gjennomført
Alvdal kommune	Nærmiljøanlegg, Grindegga Aktivitetsområde for ungdomsskole og nærmiljø. Opprusting av friidrettsbane og gressbane.	Ikke gjennomført
Alvdal IL	Snøproduksjonsanlegg Steimoegga Idrettspark	Ikke gjennomført
Alvdal IL	Rehabilitering av eksisterende kunstgressbane	Gjennomført
Alvdal IL	Prosjekt Sandeggbakken	Ikke gjennomført
Alvdal IL	Tuftepark Steimoegga	Ikke gjennomført

3. Målsetting for kommunens satsing på idrett og fysisk aktivitet, herunder friluftsliv

Hovedmål

Helse og trivsel for alle gjennom idrett og fysisk aktivitet

Delmål 1

Alle innbyggerne i Alvdal deltar mer i idrett og fysisk aktivitet.

Strategier

Alvdal kommune skal, i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner, legge til rette for;

- lek og allsidige aktiviteter for barn og ungdom i skole- og fritid,
- utfordrende aktiviteter for ungdom og voksne,
- familieaktiviteter knyttet til friluftsliv.

Tiltak som stimulerer til hverdagsaktivitet

Som et viktig ledd for økt folkehelse bør kommunen legge til rette for økt hverdagsaktivitet. Barneskolen kan legge til rette gjennom bruk av ressursen knyttet fysisk aktivitet, bidra til at alle elever beveger seg noe i hverdagen. Ungdomsskolen bør også ha fokus på aktivitet i skolehverdagen.

Det er også viktig å se på og opprettholde nærmiljøanlegg for fysisk aktivitet i hele kommunen slik at flere kan gå og sykle til aktiviteter. Nærhet til hverdagsfunksjoner gjør at flere velger aktiv transport som å gå, sykle eller sparke. Dette påvirkes av hvordan man fysisk utformer omgivelsene, herunder universell utforming.

Idrettshallen på Sjulhustunet stimulerer til økt aktivitet og mulighet for nye aktiviteter som skaper et større mangfold i tilbud, og vil kunne inkludere flere barn og unge.

Arealene med ballflater og ulike lekeapparater utenfor Sjulhustunet stimulerer til allsidig aktivitet.

4. Målsetting for anleggsutbygging og sikring av arealer for idrett og friluftsliv

Hovedmål:

Sikre at det finnes tilstrekkelige arealer og anlegg for idrett og friluftsliv i kommunen.

Folkehelseplanen viser til at det er viktig å ta hensyn til folkehelseperspektivet i alle former for arealplanlegging.

Kommunen har allerede avsatt mye areal til idrett og målet er at dagens arealer ivaretas. Når det gjelder friluftsliv er det også mye som er tilrettelagt med tanke på stier og skiløyper. Det er viktig å få utarbeidet sti- og løypeplan i hele kommunen, sammen med kartlegging av viktige friluftsområder som er igangsatt.

I forhold til traseer for snøskuterkjøring bør disse vurderes sammen med skiløypenettet. Ved siden av arealene på Sjulhustunet er det viktig at de eksisterende skoleanleggene på Plassen og Grindegga opprettholdes som nærmiljøanlegg.

En kommende utfordring er i større grad å tilrettelegge for et daglig lavterskeltilbud i og rundt Steia.

5. Vurdering av langsiktige og kortsiktige behov for både anlegg og aktivitet. (Rullert i kommunestyret 21.12.2023. Sak 104/23)

5.1 Prioritert handlingsprogram for utbygging av idretts- og friluftsanlegg med forventede kostnader til investering.

Prioritet	Ansvarlig	Anlegg	Godkjent søknadssum	Søknadssum 2024	Kommentar
1.	Alvdal skytterlag	Skytterhus/klubbhus	883 000,-	883 000,-	Fornytt søknad
2.	Alvdal IL	Tiltak på langrennsanlegg Steimoegga	482 000,-	482 000,-	Fornytt søknad
3.	Alvdal IL	Rehabilitering standplass/skytebane Steimoegga	560 000,-	560 000,-	Fornytt søknad
4.	Alvdal skytterlag	Rehabilitering elektroniske skiver på 100m.		750 000,-	Ny søknad
5.	Alvdal IL	Rehabilitering lysanlegg på fotballbane. LED.		204 000,-	Ny søknad
6.	Alvdal IL	Rehabilitering Sandeggbakken			Forventer søknad for 2025

5.2 Prioritert handlingsprogram for økt aktivitet

Prioritering	Ansvarlig	Tiltak	Kommentar
1.	Alvdal kommune	Klatrevegg/buldrevegg	Ikke igangsatt.
2.	Alvdal kommune	Aktivitetsområde Grindegga	Ikke igangsatt.

5.3 Uprioritert liste over langsiktige behov for anlegg

Anlegg	Ansvarlig	Kommentar
Badeplass	Alvdal kommune	Alternativ 1- Bergestranda
Fotballhall	Alvdal IL	
Tuftepark på Steimoegga	Alvdal IL	
Snøproduksjonsanlegg	Alvdal IL	